

Varje höst i slutet av september sker samma replikväxling:

- Men du, kommer vi verkligen få plats med allt?

- Jag tror det, jag tror det. Har vi lagt ner något mer i förrådet i år?

- Ja...

- Oj då.

Ett förråd hos en båtägare är ett nästan organiskt fenomen. Det töms, fylls på, töms, fylls på. Det har ett eget liv: till skillnad från de andra förrådsägarna vars ting och ägodelar verkar vara tämligen konstanta – om man bortser från en och annan platt-TV-kartong som verkar växa i storlek för varje år som går – så är det för oss båtägare en helt annan situation. Varje centimeter spelar roll. Och då menar jag verkligen varje centimeter. En vanlig människa har ett okomplicerat förhållande till sitt förråd. För dem finns det alltid plats i förrådet. En vanlig människa ställer ner en låda med julsaker, en låda med gamla barnkläder, en sekretär och den där fula lampan som ingen vet var den ska sitta någonstans. En båtmänniska ska få plats med hela sitt bohag och reservdelar till bohaget och reservdelarna till reservdelarna; tågvirke, reservtågvirke, lod, ankringsboj, reservkätting, ankare, reservankare, stockankare, reservblock, kilar och stålhammare 1 och 2, överbliven färg, lacknafta, lack, penslar, stående rigg, löpande rigg, lattor, storsegel,

reservstorsegel, stormflock, flock, pytsar, toaletthink, lavenger, fotogenkök, reservprimusköket, portabla primusugnen, kastruller, porslin, glas, bestick, durkslag, diskbalja, första hjälpen låda, reservkompass, nödraketer, yxa, domkraft, vhf, reserv vhf, GPS, reserv GPS, vass kniv 1, 2 och 3, sjökort, båtsportskort, fotogenlampa 1 och 2, verktygslåda, flytvästar, säkerhetsseklar, reservverktygen i reservverktygslådan, reservdelar till motorn, motorolja, förlägningsladd 1 och 2, kuddarna (de som inte blåst överbord) och sen det värsta av allt: dynorna. Dessa förrådsslukande ting som alltid läggs in sist och fulländar det övermättade förrådet.

Vi äger en 23 fots spissgatter som byggdes i början av trettioalet i Öresund. Hon är en vacker och välseglande båt, byggd innan komforten uppfanns; hon rymmer en människa och två dvärgar. Ståplats finns vid ruffluckan och sittbrunnen är djup. Vi har seglat henne fram och tillbaka Stockholm - Göteborg tre gånger, över till Bornholm, Gotland, Fårö och låtit somrarna passera

bland skärgårdsöarna under de tio år vi vårdat henne och det är ett rent under att hon kan rymma allt detta som nämnts ovan. Hur går det till?

Svaret låter sig finnas i små genomskinliga lådor med lock. Denna fantastiska uppfinning möjliggör ett pusslande, ett organiserande som på många sätt påminner om det förhållande man som båtägare får till sitt förråd - nämligen den att varje centimeter spelar roll. Varje vår bär vi ut kartongerna som bär på lådorna. Lyfter varsamt över dem en efter en och på så sätt fylls båten långsamt på.

Det som egentligen tar plats är reservdelarna. Och reservdelarnas reservdelar. Kanske är det vår båts ålder som gör detta nödvändigt men det går alltid sönder någonting varje sommar. Något går alltid snett.

Exempel: Sydvästlig vind, tvärs om Hallands väderö. Jag seglar ensam och solen skiner för första gången på flera dagar. På väg norrut och jag har precis erfarit hur det är att segla genom ett hav av äpplen. Röda, som små glänsande ankarbojar flöt de plötsligt runt båten i hundratal. Jag sträckte ner handen i det salta vattnet (det känns alltid som att Havet är så mycket närmare när jag passerar Kullen, när en annan sorts vågor lyfter skrovet) och plockade upp ett av dem och åt och kände hur munnen fylldes upp av smaken av salt vatten och sött äpple. Med skjortärmen fortfarande våt hör

jag plötsligt hur storskotet smäller till, och jag ser i ögonvrån hur ett av de gamla blocken i aktern med bronsbeslag gör en sista resa i båge rakt in i en våg och försvinner bort. Och jag tänker medan det här händer: var kom alla äpplen ifrån, det där var ett väldigt fint block, kommer riggen haverera nu och var ligger egentligen reservblocken?

Strax söder om Hallands väderö, på nästan exakt samma plats, på väg söderut några år senare förlorar båten en av sina vantskruvar av ren slarv, riggen inte kollad ordentligt, babords akterligavant flyger i vinden och den här gången är det min bror som slänger sig ner och frenetiskt letar efter en passande del medan jag fortfarande håller kurs. Vi rundar Kullen några timmar senare, vinden mojnar och Öresunds ström emot oss gör att vi håller en fart av 2 knop medan fraktfartygen passerar nära. Snart är vattnet bräckt igen.

Samma sommar några veckor senare; jag och min flickvän ligger i Visby hamn, vi har flyttat från den stora gästhamnen med alla de festande båtarna till fiskehamnen. Lotsen kom och sa till oss - förbarmade sig. Jag lagar ruffluckan som spruckit under överfarten - fockskotet fastnade och ryckte loss hela luckan från sin konstruktion - och väntar på att vinden ska mojna. Min flickvän passar på att sova när ingen festar. Det blåser rakt in i hamnen (på vägen in mot Visby

var vi tvungna att ta ett extra varv i den yttre hamnbassängen för att minska farten, vår motor en Vire är mer symbolisk än funktionell) och vågorna gick stora. Nästa morgon lyckas vi motorkryssa oss ut ur hamnbassängen och sätta segel. Fockfallet lossnar när jag balanserar på fördäck, försöker hålla mig fast i vågorna och fallet far upp långt upp i masten. Jag sitter där ett tag på fördäck innan jag ger upp och tar mig tillbaka till sittbrunnen. Med storseglet revat med ett rev länsar vi upp mot Lauterhorn. Norr om Klintehamn lösgör sig storseglets sömmar från segelduken och lämnar ett stort gapande hål där hela den gråvita himlen syns. Den Fårövistelsen sitter jag i min mormors vardagsrum, med ett storsegel som täcker bord, stolar, soffa och fåtölj och förstärker sömmar i flera dagar. Några dagar senare, på väg norrut, sjunger sälarna vid Gotska Sandön för oss medan vi ligger på svaj, försöker sova i vågorna som aldrig lägger sig. När solen kommer krypande över horisonten får vi halvvind till Nynäshamn, båten seglar sig själv och fraktfartygen passerar som avlägsna färggranna duploklossar.

Men så kommer oundvikligen hösten. Och jag och min flickvän har den traditionsenliga konversationen och utövar sedan konsten att packa förrådet försiktigt, centimeter för centimeter tills det inte längre finns

någon plats kvar, alls.

Och medan jag skriver det här sitter jag på ett tåg, det är december, jag och min flickvän har precis fått barn. Vi har länge pratat om vad vi ska göra när det händer, ska vi fortsätta segla Tina fast hon blir för liten för oss, eller kommer hon att negligeras? Långsamt förfalla som många andra träbåtar? Den inre bilden av en nergången båt som en sommar av en rad olika skäl inte blir sjösatt och därför förstörs får oss att bestämma oss, vi måste ge henne vidare till någon som kan fortsätta att ta hand om henne. Vi behöver en ny båt, en båt som passar en familj. Snön ligger nu över de västgötska slätterna och jag är på väg till Marstrand för att titta på en Laurinkoster. L32. Som ett mindre sommarhus. Om vi köper den så blir det snart dags för nästa Göteborg-Stockholms segling. Den här gången med ett litet barn. Och medan solen går upp utanför tågfönstret så undrar jag två saker. Kommer någonting gå sönder vid Hallands väderö? Och hur ska vi plats med allt?

Martin Jonsson

